

Beste leden en sympathisanten

De regering Schoof heeft zijn ontslag aangeboden. Dit najaar kiezen we al na twee jaar weer de Tweede Kamer. De Groenen wil natuurlijk meedoen! Dit staat op de agenda van het 95e congres van 21 juni in de Nassaukerk te Amsterdam. Ook de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 staan op de agenda. Het bestuur wil de gezamenlijke lijst en fracties met de Piratenpartij en de Basisinkomenpartij voortzetten. We zoeken naar aansprekende programmapunten en enthousiaste kandidaten voor beide verkiezingen!

We zien u allen graag op ons congres!

Tom Bakkers en Otto ter Haar

Agenda 95e partijcongres

De leden Ter Haar, Bakkers, Zikking, Schönberger en Berendsen hebben het bestuur verzocht uiterlijk 21 juni een congres bijeen te roepen.

Het 95e partijcongres wordt gehouden op 21 juni 2025. We vergaderen in de wijkzaal van de Nassaukerk. Het adres is De Wittenstraat 114 te Amsterdam. U bent welkom met koffie en thee vanaf 12:30 uur.

1. 13:00 Opening door congresvoorzitter Rijndert Doting
2. 13:05 Verslag van het 94e congres van 22 maart
3. 13:15 Verslag van het partijbestuur. Voortgang verzoekschrift EHRM.
4. 13:30 Verslag van de fracties in waterschap en stadsdeelcommissies
5. 13:45 Amendementen partijprogramma
6. 14:00 Tweede Kamerverkiezing 2025. Besluit om deel te nemen.

14:15 Pauze

7. 14:30 Gemeenteraadsverkiezing 2026
8. 15:00 Wat verder ter tafel komt
9. 15:10 Partijkalender, verzoek aan bestuur uiterlijk 30 augustus 2025 het 96e congres bijeen te roepen bij voorkeur in Amsterdam.
10. 15:15 Verkiezing van de congreswerkgroep voor het volgende congres.
11. 15:20 Rondvraag
12. 15:30 Sluiting

Doelmatig gebruik van kunstmatige intelligentie

Nadat ik mijn Winkler Prins encyclopedie heb weggegaan ben ik volledig overgestapt op ChatGPT. Ik gebruik het werkelijk voor alles. Je krijgt ook overal antwoord op. Maar onlangs werd ik midden in de nacht wakker van de prangende vraag: *Hoe werkt ChatGPT eigenlijk en wat is de impact daarvan op het milieu?*

Welnu, enig onderzoek leverde schokkende feiten op. ChatGPT verbruikt 25 keer meer energie dan een Google zoekopdracht. Het heeft anderhalf jaar na zijn introductie 180 miljoen gebruikers.

Een goed deel daarvan stelt veelal onnozele vragen: *Waar ben ik eigenlijk verzekerd?*, *Heb ik mijn baan straks nog?* of *Waar zal ik dit jaar eens naar toe gaan op vakantie?*. De supercomputer die onmiddellijk gaat draaien zodra je een vraag stelt (hoe onbenullig ook) haalt enorme hoeveelheden tekst overal van het internet.

Dit gebeurt met de hulp van servers in een datacentrum die de hele tijd draaien. 0,3 wattuur per vraag! De initiële training van het taalmodel van ChatGPT verbruikt echter de meeste energie: 1287 MWh aan elektriciteit. Nu worden de nieuwste versies van deze AI producten wel iets efficiënter, maar de vraag blijft of wij deze techniek niet wat doelmatiger kunnen inzetten met name wanneer men bedenkt dat AI in 2030 als het zo doorgaat 3,5 % van het wereldwijde energiegebruik voor zijn rekening neemt. Doemdenkers vrezen namelijk dat AI te veel een spelletje wordt voor intellectueel niet serieuze mensen terwijl het aan de gang houden van deze dataservers nog steeds voor een deel draait op energie uit fossiele brandstoffen zoals steenkool (in de VS 18%). Daarom pleit men ervoor deze techniek doelmatiger in te zetten, door AI te gebruiken om slimmere berekeningen te maken, zodat klimaatproblemen juist worden opgelost. De hobbyisten kunnen dan wat de klimaatonderzoekers betreft beter weer aan de flipperkast gaan staan. Hoewel de invloed op het milieu van al die kasten bij elkaar zeker niet mag worden onderschat!

Rijndert Doting

Amendementen rijksbegroting

Hoofdstuk B5 Begroting 2025

hernoemen in

Hoofdstuk B5 Voorjaarsnota 2025 [1]

inkomsten	G€	%bbp	DG
IB	144,2	12,06%	-
btw	83,0	6,94%	+
zorgpremies	102,2	8,55%	=
vennootschapsbel.	46,8	3,91%	=
accijnzen	12,0	1,00%	=
overdracht+assur.	7,9	0,66%	=
dividendbelasting	7,7	0,64%	=
milieubelasting	21,5	1,80%	=
overig	3,2	0,27%	=
totale inkomsten	428,7	35,84%	=
bbp	1096,0	[2]	

uitgaven	G€	%bbp	DG
sociale zekerheid	108	9,03%	=
zorg	114	9,53%	=
gemeente&provincie	50	4,18%	=
OCW	57	4,57%	=
Defensie	21	1,76%	-
Justitie en Veiligheid	17	1,42%	=
Infrastructuur&Water	14	1,17%	=
BZ en IS	13	1,09%	+
VRO	9	0,75%	=
Financiën	13	1,09%	=
Asiel en Migratie	6	0,50%	=
LVVN	5	0,42%	=
BZK	4	0,33%	=
Klimaat en Groene Groei	3	0,25%	+
EZ	3	0,25%	=
overig	23	1,92%	=
totale uitgaven	460,0	38,46%	=
bbp	1196,0		
begrotingstekort	30,8		=
staatsschuld	540,5		=

De Groenen wil het lage btw-tarief verhogen. De opbrengst bestemmen we voor een verzilverbare belastingkorting.

We gaan niet mee met de verhoging van het defensie-budget. Wij bestemmen dat geld voor de energietransitie en ontwikkelingssamenwerking.

[1] 20250418 kst-36725 voorjaarsnota 2025

[2] 20250225 CPB Kernegevens raming CEP 2025 p.2

Amendementen partijprogramma

Aanpassen partijprogramma aan de rijksbegroting

De rijksbegroting bestaat uit hoofdstukken die betrekking hebben op de verschillende ministeries.[3] Omdat deze begroting veruit de belangrijkste wet is die de Tweede Kamer jaarlijks vaststelt is het verstandig om in de presentatie van ons partijprogramma daarop te anticiperen.

Daartoe hernoemen of herverkavelen we de hoofdstukken van ons programma zodat het op de rijksbegroting gaat lijken.

De inhoud van hoofdstuk **B6 Samenleving** voegen we toe aan het einde van hoofdstuk Justitie en Veiligheid. We plaatsen dit hoofdstuk één plaats naar voren zodat het **B6 Justitie en Veiligheid** wordt.

Hoofdstuk **B7 Bestuurlijke vernieuwing** hernoemen we tot **B7 Binnenlandse Zaken**.

Hoofdstuk **A8 Volksgezondheid** verplaatsen we naar deel B ná **Infrastructuur en Waterstaat**.

Hoofdstuk **C5 Migratie** hernoemen we tot **C5 Asiel en Migratie**.

[3] <https://www.rijksfinancien.nl/memorie-van-toelichting/2025/OWB>

Hoofdstuk B4 Belastinghervorming

Vermogensaanwasbelasting

Aan het einde toevoegen:

Door bestemmingswijziging van grond kan de waarde fors stijgen. Deze vermogensaanwas willen we belasten met een planbatenheffing.[4]

[4] <https://esb.nu/een-planbatenheffing-kan-gemeenten-veel-opleveren/>

Hoofdstuk Justitie en Veiligheid

Reorganisatie van de Rechtspraak

Verplaats "De elf rechtbanken voegen we samen tot één Rechtbank." **ná** "De vier gerechtshoven voegen we samen tot één Gerechtshof."

Reden: Dat is de juiste volgorde. Eén Rechtbank met vier gerechtshoven werkt niet.

Verplaats *Uitsluitend cassatie in belang der wet* **ná** *Reorganisatie van de Rechtspraak*

Reden: Dit sluit beter aan.

Scheiding van rechtspraak en toezicht

Wijzig de laatste zin in: De afdeling Toezicht neemt de taken over van de vierde kamer [5] van de Hoge Raad en behandelt bovendien de wrakingsverzoeken bij alle andere gerechten.

[5] www.hogeraad.nl/jaarverslag2024/hoge-raad/vierde-kamer

Reden: Wraking is een vorm van toezicht. In de wijze waarop het nu georganiseerd is komt dat onvoldoende tot uiting.

Voeg toe vóór *Hogere boetes voor corrupte bedrijven*

Opheffing strafrechtelijke immuniteiten

De strafrechtelijke immuniteit van publiekrechtelijke rechtspersonen en hun ambtenaren wordt opgeheven.

Reden: Om situaties als bij de kinderopvangtoeslagen-affaire, waarover de complete regering is gevallen, maar waarbij ambtenaren van de belastingdienst en staatsraden vrijuit gingen, te voorkomen. Een initiatief-wetsvoorstel hierover is op 10 november 2015 met één stem verschil door de Eerste Kamer verworpen.[6]

[6] <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/h-ek-20152016-7-5.html>

Gras intern

De rest van Gras is primair bedoeld voor leden en donateurs. Het postadres van de vereniging en de congreswerkgroep is Joke Smitplein 62 3581 PZ Utrecht.

Verslag 94e partijcongres

Zaterdag 22 maart 2025, Nassaukerk te Amsterdam

Aanwezig: Otto ter Haar, Tom Bakkers, Ronald Schönberger, Angela Zikking, Paul Berendsen

Afwezig met schriftelijke kennisgeving: Mirjam van Rijn, Monique Bloemsma, Franka van den Heuvel, Reina van Zwoll

Afwezig met mondelinge kennisgeving: Lot Oostveen, Rijndert Doting, Désirée van Blitterswijk

- 1. Opening** Tom opent het congres om 13h14.
- 2. Verslag 93e congres** Ronald merkt op dat hij wel aanwezig was op het congres. Hij vraagt om de handtekeningen van de leden in Gras te blurren. Otto zal dit herstellen. Met deze wijziging keurt het congres het verslag goed.
- 3. Toelating nieuwe leden** Rijndert wordt met algemene stemmen (5) (weer) toegelaten als lid van De Groenen.
- 4. Verslag partijbestuur** Otto vertelt over de paneldiscussie over islamofobie, die hij met Rijndert heeft bezocht. Désirée is 19 maart vanwege nieuwe werkzaamheden in het onderwijs teruggetreden uit het bestuur, dat nu alleen uit Tom en Otto bestaat. De KVK heeft 18 maart het bezwaar van De Groenen tegen de weigering om Désirée, Tom en Otto in te schrijven niet ontvankelijk verklaard. De Groenen kan nu binnen vier maanden een verzoekschrift indienen bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Otto probeert hiervoor van alle 34 leden een schriftelijke machtiging te krijgen. Ronald en Angela tekenen ter vergadering de machtiging.
- 5. Verslag fracties** Ronald vraagt om bij het volgende congres de gemeenteraadsverkiezing op de agenda te plaatsen. Otto stemt daarmee in. We verwachten door te kunnen als Groenen – Basis – Piraten. Ronald vertelt over het kandelabereren van bomen in stadsdeel West.
- 6. Rijndert Doting kandidaat RvC** Rijndert wordt bij acclamatie benoemd in de Raad van Commissarissen.
- 7. Jaarrekening 2024** De jaarrekening 2024 wordt bij acclamatie goedgekeurd.
- 8. Amendementen partijprogramma** Alle amendementen worden aangenomen.
- 9. Wat verder ter tafel komt** Niets.
- 10. Partijkalender** De vijf aanwezige leden tekenen een verzoek aan het partijbestuur om uiterlijk 21 juni 2025 een congres bijeen te roepen.
- 11. Congreswerkgroep** Rijndert, Tom en Paul vormen de congreswerkgroep.
- 12. Rondvraag** Niets.
- 13. Sluiting** Tom sluit om 16h18 de vergadering.

Tour de Hollande

Voor het verzoekschrift van De Groenen aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heb ik met dertien leden persoonlijk afgesproken voor hun machtiging.

Drie leden zag ik voor de eerste keer terwijl ze al sinds de vorige eeuw lid zijn: Marjola de Vries uit Leiden, Jan Schrijver uit Ermelo en Hans Baarslag uit Hoogeveen.

Op de foto ziet u Marjola na het tekenen van de machtiging. Zij is ons oudste partijlid, 97 jaar!

Otto ter Haar

Fracties De Groenen

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

amstelgooivecht@degroenen.nl
Matthijs Pontier, fractievoorzitter
Lot Oostveen, commissielid
Mirjam van Rijn, commissielid
Paul Berendsen, fractieondersteuner

De Groenen Basis Piraten

Stadsdeelcommissies Amsterdam

Nieuw-West: Reina van Zwoll

Noord: Kirsten Zimmerman

Oost: Ron Smit

West: Ronald Schönberger

partijkalender

9 juni 2025, Gras 105
21 juni 2025, 95e partijcongres
30 augustus 2025, 96e partijcongres
15 september 2025, kandidaatstelling Tweede Kamer
29 oktober 2025, Tweede Kamerverkiezing
18 maart 2026, gemeenteraadsverkiezingen
17 maart 2027, provinciale staten- en waterschapsverkiezingen
mei of juni 2029, verkiezing Europees Parlement

partijbestuur

Otto ter Haar, voorzitter benoemd 21 september 2024
Tom Bakkers, penningmeester benoemd 8 april 2024

raad van commissarissen

Reina van Zwoll benoemd 12 augustus 2023
Lot Oostveen benoemd 12 augustus 2023
Branislav Plesa benoemd 14 december 2024
Rijndert Doting benoemd 22 maart 2025

lidmaatschap

Lidmaatschap € 50
Lid met minimuminkomen € 20
Abonnement Gras € 15

U wordt lid van De Groenen of abonnee van Gras door de partij te machtigen via de website
http://www.degroenen.nl/lid_worden2.html
Leden kunnen het lidmaatschap schriftelijk opzeggen. Dit kan per post of per e-mail.

De Belastingdienst heeft De Groenen aangemerkt als een ANBI (algemeen nut beogende instelling).

contactgegevens

Het postadres van vereniging en congreswerkgroep vindt u bovenaan bij Gras intern. De overige contactgegevens zijn:
tel. 030-2341545
info@degroenen.nl (vereniging)
congreswerkgroep@degroenen.nl (congreswerkgroep)

colofon

Gras is het partijorgaan van de politieke partij De Groenen. Met bijdragen van Rijndert Doting en Otto ter Haar.

ISSN 2542-4661